

JUSTIITSMINISTEERIUM

Siseministeerium
info@siseministeerium.ee

Teie 03.06.2024
Meie 13.06.2024

nr SIM/24-0583/-1K
nr 8-2/4600

**Vabariigi Valitsuse 16. juuni 2011. aasta määruse
nr 78 „Nõuded kiirusmõõduri ja
kiirusmõõtesüsteemi mõõteprotseduurile ning
mõõtetulemuste töötlemisele“ muutmise
määruse eelnõu kooskõlastamine**

Austatud minister

Siseministeerium on esitanud Justiitsministeeriumile kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsuse 16. juuni 2011. aasta määruse nr 78 „Nõuded kiirusmõõduri ja kiirusmõõtesüsteemi mõõteprotseduurile ning mõõtetulemuste töötlemisele“ muutmise. Justiitsministeerium kooskõlastab eelnõu märkusega.

Eelnõu punktiga 2 jäetakse määruse § 9 lõikest 6 välja sõnad „ning alustab väärteomenetlust“.

Seletuskirjas märgitakse: „*Samuti jäetakse välja kohustus alustada lubatud sõidukiiruse ületamise korral alati väärteomenetlust. Esiteks, pärast lõike täiendamist selliselt, et sõiduki võib peatada ka abipolitseinik, ei saaks väärteomenetluse alustamist reguleerida samas lauses, kuna abipolitseinikul ei ole süüteomenetluse läbiviimise õigust. Teiseks, väärteomenetluse alustamist on reguleeritud väärteomenetluse seadustikus ja puudub vajadus seda topelt reguleerida. Väärteomenetluse seadustiku §-s 31 on seejuures nähtud ette võimalus jätta väärteomenetlus alustamata, kui menetleja hinnangul piisab väärteo toimepanija hoiatamisest.*“

Justiitsministeerium nõustub eelnõu ettevalmistajatega, et puudub vajadus väärteomenetluse alustamisega seotut topelt reguleerida, küll aga juhime tähelepanu asjaolule, mida ka seletuskirjas (lk 2) välja tuuakse: „*Politseiametnikul tuleb mõõta sõidukiirust, koostada vajadusel mõõteprotokoll ja viia läbi väärteomenetlus. Kui liiklusjärelvalvesse kaasatud abipolitseinik saaks samuti sõidukiirust mõõta, saaks patrulltoimkonna liikmete koormust paindlikumalt ja mõistlikumalt jagada. Politseiametnikule jääksid sellisel juhul eelkõige süüteomenetlustoimingud, mida abipolitseinikul ei ole lubatud teha.*“

Tekib küsimus, kes koostab vajadusel mõõteprotokolli – kui seni on määruse kohaselt kõiki neid toiminguid teinud politseiametnik, siis kas abipolitseinikule sõidukiiruse mõõtmiseks õiguse andmine tähendab seda, et abipolitseinik üksnes mõõdab sõidukiirust, aga mõõteprotokolli koostab seejärel politseiametnik? Palume seletuskirjas avada, kuidas tööjaotus praktikas välja näeb.

Kui määruse § 9 lõikest 6 jäetakse välja sõnad „ning alustab väärteomenetlust“, siis jääb meie hinnangul regulatsioon puudulikuks – praegu mõõdavad sõidukiirust ainult politseiametnikud ja neil on tulenevalt seadusest õigus sõiduk peatada ning seejärel otsustada, kas alustada väärteomenetlust või mitte. **Kui sõiduki peatab abipolitseinik, siis millised on tema tehtavad järgmised toimingud? Kas ta teeb edasisi toiminguid ise või annab nende tegemise üle politseiametnikule? Kui jah, siis mille alusel ta edasisi toimingute tegemise politseiametnikule üle annab?** Kehtivas õiguses neid küsimusi ei teki, sest kõiki toiminguid teeb politseiametnik, kellel on sõiduki peatamise järel väärteomenetluse alustamise otsustamise õigus, abipolitseinikul seda õigust ei ole.

Seletuskirjas tuuakse välja: „Abipolitseinikul on LS-i § 196¹ lõike 1 kohaselt õigus kohaldada liiklusjärelvalves korrakaitseseaduse §-s 45 sätestatud riikliku järelvalve erimeedet, st peatada sõidukeid. LS-i § 199 lõike 1 punkti 3 kohaselt võib teostada varjatud liiklusjärelvalvet ainult politseiametnik, kuid sõidukit ei peatata varjatult. Seega on põhjendatud täiendada määruse nr 78 § 9 lõiget 6 selliselt, et sõidukit võib peatada ka abipolitseinik.“.

Tõepoolest, kui sõidukit ei peatata varjatult, siis on abipolitseiniku kasutamine lubatud. **Kas pärast sõiduki peatamist liigub abipolitseinik sõiduki juurest eemale, kutsub politseiametniku, kes võtab abipolitseinikult sõidukijuhiga tegelemise üle? Või annab abipolitseinik sõidukijuhile käsu liikuda koos temaga politseiautosse, kus toiminguid hakkab tegema politseiametnik?** Palume seletuskirja oluliselt täiendada vastustega nendele praktikas tõusetuvatele küsimustele.

Samuti teeme ettepaneku analüüsida, kas määruse sõnastust on vaja muutmispunktiga 2 tehtava muudatuse tõttu täiendada. Meie hinnangul peab määruks olema ka regulatsioon, mis sätestab selle, kuidas abipolitseiniku poolt peatatud sõiduki juhiga edasi toimitakse – näiteks edastab abipolitseinik teabe peatatud sõiduki ja selle juhi kohta politseiametnikule ja pärast seda, kui teave on edastatud, reguleerib edasist VTMS § 3¹ – menetleja ehk politseiametnik otsustab, kas alustab väärteomenetlust, kohaldab hoiatust või rakendab lühi-, kiir-, või üldmenetlust. Teeme ettepaneku selles aspektis eelnõu täiendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Madis Timpson
Minister

Kärt Voor 5868 0033, Kart.Voor@just.ee
Einar Hillep